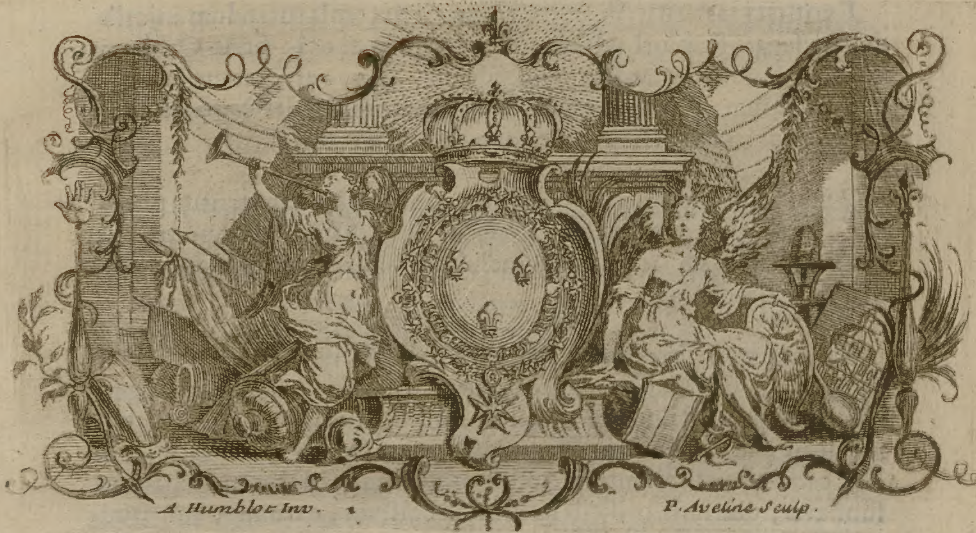

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

AXIMUM vitæ oblectamentum viſio. Ipsâ quid dulcius, Quid utilius? Læsâ vel deperditâ quid injucundius, quid moleſtius? Cæcis non ridet Natura, ſereni nec redeunt nec lucent dies, Anxietas & Triſtitia comites. Quàm plurimos inter Oculorum morbos frequentiùs ſævit Suffuſio ſeu Cataracta. Hanc armis Chirurgicis debellaturi, Oculi Structuram proſequemur.

Exquisitissimum Visûs organum ab externis tutandum injuriis natura sagax firmiori ossium circumvallavit thecâ : hanc Orbitam vocant. Figuram æmulatur conoïdeam, apice versùs axem corporis tendentem, basi verò quasi divergentem. Hinc latiùs patet oculorum usus, corporisque incolumitati tutiùs invigilant.

Præter partes oculi globo proprias aliæ annotantur plurimæ, inter quas præsertìm Palpebræ. Ipsis superimponuntur pili densi, extrorsùm & obliquè inclinati, arcuato ordine dispositi: Supercilia dicuntur.

Palpebram superiorem Musculus peculiaris, utramque movet Orbicularis. Cartilagineo tractu, curvato, obliquè disposito utrìmquè muniuntur Palpebræ, è cujus limbo exteriori prodeunt pili rigidi in hac & illâ variè curvati : Cilia innotescunt. Intrà ipsammet cartilaginis substantiam pullulant glandulæ Meïbomii sebaceæ, subflavæ, plurimis orificiis humorem crassum, ceruminosum eructantes, quo partes illæ inunguntur.

Oculi globo adhærent Palpebræ, mediante Adnatâ, membranâ tenui, pellucidâ, mobili, vasculosâ, ex Periostio, ut vulgò putant, oriundâ, suâ parte mediâ orbitæ connexâ ; interiùs Palpebris, corneæ anteriùs obductâ. Inter Adnatæ substantiam decurrunt ductus Hygrophtalmici, mutuatum à glandulâ lacrimali, conglomeratâ, versùs externum oculi canthum intrà orbitam in depressione majori sitâ, humorem limpidissimum Palpebras inter & oculi superficiem deponentes. *Hoc humore benigno sordes abstergentur*, irrorantur partes, lubricantur, à concretione servantur.

Determinatus Palpebrarum concursus, Tarsorum figura ita inclinata ut ipsis etiam clausis adsit canaliculus, nictatio continua, ipsiusmet aëris pressio, humoris ceruminosi præsentia, spatium majus in interno oculi cantho mediante carunculâ, viarum lacrimalium cum siphunculo paritas, juxtà Hydraulicæ leges liquoris effluxum promovent versùs Puncta Lacrimalia, quæ in extremo & interno cujusque Palpebræ angulo sita, versùs saccum in superiori canaliculi nasalis parte positum concurrunt. Hic saccus in ductum membranaceum, obliquè situm, intrà nasi cavitatem sub osse turbinato inferiori hiantem desinit.

Oculi globum diversimodè movent, dirigunt, contorquent; prout simul vel seorsìm agunt, Musculi Recti & Obliqui, inter quos plurima jacet pinguedo, ex quâ motus facilior & celerior, vasis, nervis, partibusque intrà orbitam contentis stratum mollius.

Humores membranis inclusi constituunt oculi globum, qui non accuratè rotundus anticè leviùs protuberat. Inter membranas communes prior notatur Cornea, ex pluribus lamellis composita, in anteriori parte sensìm gracilescens, prominens & pellucida, in posteriori densior & opaca: hanc Scleroticam dicunt.

Choroeïdes altera in duas lamellas dividitur. Illarum prior Scleroticæ subjecta, vasis innumeris diversimodè intortis ditata; interior & Ruyschiana, *tenuis*, *liquore nigricanti obducta*, humori vitreo contigua. Ad Orbiculum usque ciliarem concurrunt ambæ, sic que velum illud efformant laxum, orbiculare, sub Corneâ apparens, spatio quodam nigricante seu Pupillâ perforatum. Pars ejus anterior variis coloribus adumbrata Iris dicitur: Posterior atro imbuta pigmento, intùs striata, circulo arterioso & venoso Nuckii irrorata, duplici fibrarum serie instructa, pro vario luminis gradu nunc dilatatur, nunc constringitur.

Tertiam Oculi membranam dat Medullosa Nervi Optici expansio ad Lentem usque Cristallinam protensa, mollis, albescens, leviter pellucida, plurimis vasis intertexta. Membranis oculi ita *inseritur ut à Pupillæ centro sit devia*, unde versùs Retinæ ingressum directè non tendit Axis opticus.

Inter oculorum tunicas excipiuntur humores varii. Anteriores Oculi partes, seu spatium intrà Corneam & Lentem Cristallinam induas Cameras divisum occupat Humor Aqueus, pellucidus, oculi convexitatem promovens, ex vicinis arteriosis oriundus, facillimè reparandus.

Medium obtinet locum Lens Cristallina, solida, utrinque sphærica, posticè tamen magis convexa, Cistide peculiari involuta. Hæc membranæ vitreæ propago.

In fundo oculi stat Vitreus Humor, diaphanus, aqueo densior,

vitro fuſo ſimilis, anteriori parte concavus, alioquin rotundus, in plurimas cellulas mediante propriâ membranâ diviſus.

RADIOS Luminis diverſimodè refrangunt oculorum humores, rectaque non foret viſio, niſi juxtà Opticæ & Dioptricæ leges, radiorum ab objectis emiſſorum fieret æqualis concurſus ſuprà Retinam, quæ, licet diſſentientis Mariotti adverſetur autoritas, primarium viſûs organum probatur.

CÆTERUM cur illi Myopes, hi Preſbytæ? cur objecta eminùs poſita vel minora, vel confuſa appareant? Ratio ex Mechanicâ partium petenda.

EX CHIRURGIA.

QUANTA olìm extiterit controverſia circà ſuffuſionis naturam & ſedem, curioſus morborum indagator nemo non novit; interìm quod Græci ὑπόχυμα, Suffuſionem Latini, Cataractam alii nuncupaverunt, illud ut plurimùm Lentis Criſtallinæ obſcurationem & vitium audit cum mutato Pupillæ colore.

AB hoc-ce affectu vix differebat Glaucoma Veterum; nos verò, ut omne tollatur dubium, Glaucomatis eſſentiam in Humoris Vitrei vitio cum glauco & *ſplendenti Pupillæ colore ponendam* cum Briſſæo & Heïſtero aſſerimus. (*a*)

OPACITAS Humoris Criſtallini, ſive ab obſtructione vaſorum, ſive ab eorum concretione, Suffuſionis cauſa proxima ſtatuatur.

QUIDQUID calorem in oculo vehementer auget, vaſorumque vim intendit, ut inflammatio; Quidquid etiam liquidorum inſpiſſationem creat, circulationem impedit, & vaſorum obſtructionem vel diſruptionem efficit, ut ictus, viſcida ſanguinis, vel Limphæ prava Diatheſis inter cauſas remotas annumerandum.

(*a*) Videantur quæ hac de re ſcripſit celeberr. Heïſterus, in tractatu de Cataractâ, Glaucomate, & Amauroſi, edito Ann. 1713.

PELLICULAM in Humore Aqueo fluctuantem, Pupillamque obvelantem ex craſſioribus Humoris Aquei particulis concretam tanquam fictitiam habemus.

CATARACTAM ab humore acido productam aſſerit Antonius; (a) Huic verò ſemper aſſentiendum minimè arbitramur.

CATARACTARUM ſpecies quælibet ut vera, ſpuria, vel complicata habeatur, licet quàm plures alias mutuetur diſparitates, ratione coloris, temporis, &c. unde recentes quædam, quædam inveteratæ; aliæ fixæ, aliæ fluctuantes; ſimplices illæ, illæ complicatæ; denique lacteæ, caſeoſæ, purulentæ nuncupantur.

PUPILLÆ mobilitas, color margaritæ ſimilis vel ſaltem ab hoc parùm recedens, lucis à tenebris non verò colorum diſtinctio, ſolius Criſtallini vitium, *veræ Suffuſionis* ſunt ſigna: ſpuriam demonſtrant imperfecta Pupillæ opacitas, obſcuratio in uno tantùm vel altero puncto, Lentis vacillatio, imminutio, collectio materiæ lacteæ, caſeoſæ, purulentæ.

VISUS hebetudo, mutatio incipiens coloris nigricantis Pupillæ in alium quemlibet colorem, viſio corpuſculorum, & filamentorum per aëra volitantium, imperfecta objectorum vel luminis perceptio, opacitas quædam ſenſim augeſcens, incipientem & immaturam; mutatio perfecta coloris Pupillæ, opacitas poſt Pupillam apparens, lucis & tenebrarum diſtinctio tantùm, maturam, confirmatam que Suffuſionem indicant.

QUIBUS adeſt Pupillæ immobilitas, coarctatio vel figuræ depravatio, iis Cataracta concreta eſt cum Pupillà, difficilioremque admittit curationem; unde à variâ Suffuſionis ſpecie, tempore, cauſâ, colore, ſimplicitate aut compoſitione, ægrotantis ſtatu, ætate, oculi diſpoſitione varia inſtituenda Prognoſis.

CATARACTÆ vetuſtiores aut inveteratæ, modò alio inſigni vitio non ſint complicatæ nec cum Iride vehementer concretæ, ad operationem aptæ, imò aptiores probantur.

(a) Confer. Antonius Maitre-Jan Chirurgus Regius, nec non Peritiſſimus Ophtalmiater, capit. V. & VI. Traité des Maladies de l'Oeil.

IMPLICATIS cum Guttâ ſerenâ ſeu Amauroſi, oculi Atrophià, Humoris Aquei vel Corneæ vitio, Pupillæ dilaceratione, ſplendentibus ſeu Glaucomate, nulla niſi periculoſioris aleæ Medicina poteſt admitti.

INTER rariores oculorum affectus ſint Cataractæ, ut aiunt, membranaceæ tantùm, nonnunquàm enim tunicæ quibus Lens cingitur obſcurantur; (a) hæ verò Acûs efficaciam parùm experiuntur.

IN Suffuſione incipienti, à lentâ viſcidâque materiâ vel à causâ internâ; curatio licet rara ope medicamentorum tentanda ut poſſibilis.

SI adſint tuſſis, coryza, ſternutatio, vomitus, dolores capitis vehementiores, ab operatione abſtinendum, donec evaneſcant.

CATARACTÆ legitimæ & maturæ curatio ab Acûs beneficio præſertìm ſperanda, exitûſque proſperi ſpes minùs in anguſto, modò præmiſſa ritè fuerint remedia generalia.

SI fortè in fruſta diſſiliat Suffuſio, unum poſt alterum prudenter deprimendum, cum Guillemæo & Paræo ſuademus.

OPERATIONE ritè peractâ, luci non detur aditus; ſpleniolum collyrio imbutum imponendum; oculus uterque deligandus. Quies, potus leniens nonnunquàm anodinus, diæta tenuis, ſanguiniſque miſſiones plus minùsve repetitæ imperanda.

SI rursùs aſcendat Suffuſio priſtinumque occupet locum, elapſo temporis quodam ſpatio, operatio iterùm inſtituenda, ſubmerſio tentanda, imò incisâ Camerâ poſteriori extrahenda Lens ſuffuſa.

INTER operandum aliquid ſanguinis effluit quandoquè, & humores inficiuntur; collyrio vulgari, vel fomento penetranti reſolutio committatur.

(a) Vid. Acta Reg. Scientiar. Academiæ, Ann. 1722. Tunicas enim lentis nonnunquàm obſcurari demonſtrat M. Morand Chirurgus Pariſienſis, Regiæ Scient. Academiæ, Londinenſis &c. Socius, Regiæ Chirurg. Academiæ Secretarius.

Si Cristallina Lens exsiccata vacillet, dilatatâque Pupillâ, transeat in Cameram anteriorem ; incidenda Cornea, extrahendaquè Lens suffusa (*a*).

(*a*) Faustis Avibus hanc operationem perfecit primus M. Petit Chirurgus Parisiensis Reg. scientiar. Academiæ socius &c. sic que exsiccatum Cristallinum, incisâ priùs Corneâ, eduxit, visumque restituit; uti testantur acta scient. Paris. Academiæ. Ann. 1708.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. TUSSANO BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* JOANNES-JOSEPHUS SUE, *Vinciensis, Artium Liberalium Magister & in Regiâ Pictorum Academiâ Anatomiæ Professor.*

PARISIIS;

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 7ª. Augusti à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1751.

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ Typographi 1751.